

МОДЕРНІЗАЦІЯ ЗАЛІЗНИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЯК ЧИННИК ПІДТРИМКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ВІЙНИ НА ВИСНАЖЕННЯ

Бєлашов Є. В., центр економічних і соціальних досліджень НІСД

Залізничний транспорт відіграє визначальну роль у транспортному секторі України – у 2021 р. його частка в загальному обсязі вантажних перевезень становила 63,1 %¹ (рис. 1).

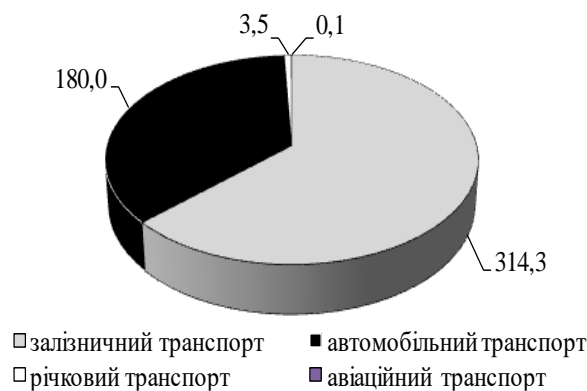

Рис. 1. Структура вантажних перевезень транспортом України в 2021 р., млн т

Джерело: Державна служба статистики України (див.: URL: ukrstat.gov.ua).

Після широкомасштабного вторгнення РФ в Україну в лютому 2022 р., важливість залізничного транспорту лише посилилася. Саме залізницею здійснюється перевезення основних обсягів вітчизняного експорту (у травні 2022 р. частка морських портів Дунайського регіону в загальному обсязі експорту зернових, олійних культур і продуктів становила 47 %, залізничного транспорту – 41,2 %, проте постачання основних обсягів зернових вантажів до портових перевантажувальних комплексів також здійснюється переважно залізничним транспортом². Цей вид транспорту також забезпечує перевезення вантажів для потреб ЗСУ, більшість контрольованих евакуаційних рейсів (залізницею евакуйовано майже 4 млн осіб),

¹ Без урахування трубопровідного транспорту, перевезень вантажів автомобільним транспортом для обслуговування потреб власного виробництва та перевезень вантажів фізичними особами-підприємцями.

² В травні Україна експортувала понад 1,7 млн тонн зернових та олійних. URL: <https://urm.media/v-travni-ukrayina-eksportovala-ponad-17-mln-tonn-zernovih-ta-olijnih/>

доправляє гуманітарні вантажі (станом на травень 2022 р. загальний обсяг їх перевезень перевищував 100 тис. т), обслуговує потреби виробничих підприємств та здійснює їх релокацію (на кінець травня 2022 р. переміщено 601 підприємство, 390 із яких уже відновили виробництво)³. Загалом, незважаючи на чисельні обстріли та руйнацію об'єктів залізничної інфраструктури російськими загарбниками, у більшості випадків зупинити роботу залізничного транспорту України на тривалий час агресору не вдалося. Разом із тим, попри мобілізацію внутрішніх резервів та безпрецедентну допомогу світової спільноти, обсяги залізничних вантажних перевезень після повномасштабного вторгнення РФ в Україну значно скоротилися. За сумарного прогнозованого скорочення ВВП на 30–50 %, що сталося внаслідок російського воєнного вторгнення, зменшення обсягів перевезень залізничним транспортом наразі становить 70 % (рис. 2).

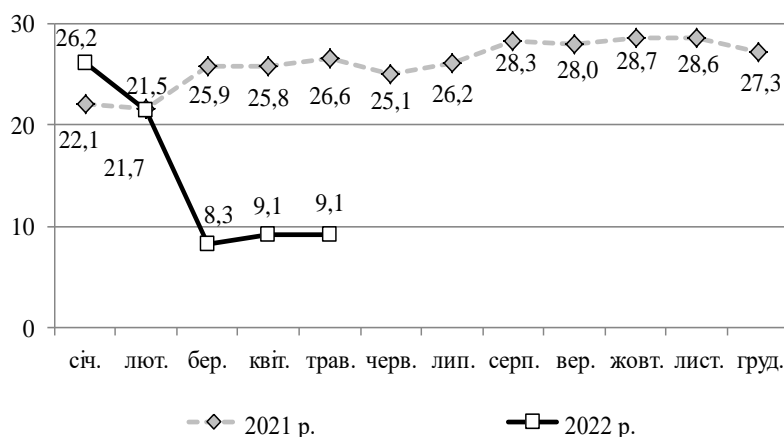

Рис. 2. Динаміка вантажних перевезень залізничним транспортом України, млн т

Джерело: Державна служба статистики України (див.: URL: ukrstat.gov.ua), АТ «Укрзалізниця» (див.: URL: <https://www.uz.gov.ua/>).

Якщо до російської інтервенції основними проблемами, котрі заважали Укрзалізниці здійснювати вантажні перевезення в необхідних обсягах, були нестача локомотивних бригад та рухомого складу, його зношений стан, то скорочення вантажопотоку через російську збройну агресію значним чином пом'якшило вплив цих чинників.

Натомість вимушена переорієнтація руху вантажів залізницею з морських портів півдня України на кордон із ЄС наразі обмежується такими чинниками:

- різна ширина залізничної колії, що використовується в Україні (1520 мм) та ЄС (1435 мм), унаслідок цього на пунктах пропуску через державний кордон доводиться здійснювати заміну вагонних візків або переміщувати вантажі до вагонів з потрібною шириною колісних пар, що призводить до значних простоїв, додаткових

³ Укрзалізницею евакуювали 4 мільйони українців, гумкоридорами – 300 тисяч людей. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-uarazom/3459084-ukrzalizniceu-evakuovali-4-miljoni-ukrainciv-gumkoridorami-300-tisac-ludej.html>; Укрзалізниця перевезла понад 100 тис. т гуманітарної допомоги. URL: <https://www.railinsider.com.ua/ukrzaliznyczya-perevezla-ponad-100-tys-t-gumanitarnoyi-dopomogy>; Релокація бізнесу: Уряд розповів про поточні результати. URL: https://biz.ligazakon.net/news/211536_relokatsya-bznesu-uryad-rozpovv-pro-potochn-rezultati

витрат і не дає змоги оптимально використовувати наявну пропускну здатність переходів. У червні 2022 р. Укрзалізниця інформувала про нестачу вагонних візків на пунктах перестановки, через що на вантажні перевезення було введено обмеження⁴;

- різні габарити рухомого складу України та ЄС. Зокрема, великі українські вагони можуть пошкоджувати тунелі, мости, перони та інші об'єкти прилеглої транспортної інфраструктури, що часто унеможлиблює їх рух європейською залізницею. Варто зазначити, що в травні 2022 р. Угорщина попередньо погодила використання кількох видів українських вагонів на окремих маршрутах своєї залізничної мережі⁵;

- неспроможність залізничної транспортної системи сусідніх країн обслуговувати великі обсяги вантажних перевезень. Так, частка залізничного транспорту в модальній структурі вантажних перевезень ЄС за 2018 р. становить лише 18,7 %, автомобільного – 75,3 %⁶. Отже, якщо в травні 2022 р. Укрзалізниця мала технічну можливість здійснювати перевезення 3,4 тис. вантажних вагонів через західні пункти пропуску, то обмежена кількість рухомого складу європейської сторони уможлилювала здійснювати фактичне перевезення лише 2 тис. вагонів⁷. Таким чином, щомісячно втрачалось 2,7 млн т обсягів можливих експортних вантажних перевезень. Через нестачу тягового рухомого складу в Молдові транзитні перевезення українських вантажів у кількості до 8 пар на добу здійснюватимуть локомотиви Укрзалізниці із відповідною оплатою цих послуг молдовською стороною⁸. Це допоможе вчетверо зекономити витрати часу на здійснення перевезень. До того ж, унаслідок радикального скорочення залізничних вантажних перевезень після воєнного вторгнення РФ в Україну існує надлишок вагонів;

Довідково. Укрзалізниця 19 червня 2022 р. через брак потужностей і накопичення вагонів запровадила тимчасову заборону на перевезення залізної та марганцевої руд із ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» до Польщі. За інформацією ПАТ, ці обмеження призвели до скорочення надходжень валютної виручки в Україну⁹. Також 23 червня цього ж року

⁴ Через нестачу візків Укрзалізниця вводить обмеження на вантажні перевезення. URL: <https://www.railinsider.com.ua/chez-nestachu-vizkiv-ukrzaliznyczya-vvodyt-obmezhenya-na-vantazhni-perevezennya/>

⁵ Угорська залізниця попередньо узгодила курсування вагонів із заміною візків. URL: <https://gmk.center/ua/news/vengerskaya-zhd-promezhutochno-soglasovala-kursirovanie-vagonov-s-zamenoj-telezhek/>

⁶ Energy, transport and environment statistics – 2020 Edition. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-statistical-books/-/KS-DK-20-001>

⁷ Транспортна система країн ЄС технічно не готова перевозити великі обсяги вантажів із України. URL: <https://ua.interfax.com.ua/news/general/832927.html>

⁸ Локомотиви Укрзалізниці возитимуть поїзди транзитом через Молдову. URL: <https://www.railinsider.com.ua/lokomotyvy-ukrzaliznyczy-vozytymut-poyizdy-tranzytom-chez-moldovu>

⁹ Тимчасові обмеження щодо перевезень АТ «Укрзалізниця». URL: https://www.uz.gov.ua/konv_zaborona>ShowPage.php ; У компанії ArcelorMittal прокоментували обмеження

Укрзалізниця застосувала конвенцію на перевезення руд до «Třinecké železářny» – одного з найпотужніших металургійних заводів у Чехії¹⁰. Загалом станом на 23 червня 2022 р. на українських пунктах пропуску через державний кордон простоювало 2,7 млн т вантажів, окремі вагони стоять уже кілька місяців, а накопичення вагонів становить 41 тис. од.¹¹.

- обмежені кількість та пропускна спроможність пунктів пропуску через державний кордон, що здатні обслуговувати залізничні вантажні перевезення. Так, в Україні діє всього 13 вантажних прикордонних переходів: 4 – із Польщею, 3 – із Молдовою, по 2 переходи – із Румунією, Словаччиною та Угорщиною¹². Незважаючи на задекларовану потенційну пропускну здатність західних переходів у розмірі 6,6 млн т на місяць, фактично вдається задіяти лише 3,8 млн, або 57,8 %¹³.

Для усунення інфраструктурних обмежень залізничного транспорту України у транскордонній взаємодії на західному векторі існують перспективні проєкти, що потребують інвестування. Зокрема, Міністерство інфраструктури України та Міністерство інфраструктури та регіонального розвитку Молдови в червні 2022 р. підписали Меморандум про взаєморозуміння щодо розвитку залізничного сполучення, що уможливить наростити перевезення українських експортних вантажів, у т. ч. до портів Дунайського регіону. У червні 2022 р. АТ «Укрзалізниця» розпочала ремонт ділянки залізничної колії на українсько-румунському кордоні, котра не використовувалася з 2003 р. Уведення в експлуатацію цієї ділянки створюватиме нові можливості для нарощування обсягів транзитних перевезень та покращення зв'язності Карпатського регіону¹⁴. Існує проєкт із відновлення євроколії на відрізьку Чоп – Ужгород довжиною 20 км, що, серед іншого, без зайвих витрат часу на зміну колісних пар дозволить поєднати залізничним сполученням обласний центр Закарпатської області з низкою європейських міст – Віднем, Братиславою, Белградом, Будапештом, Прагою, Дрезденом¹⁵. Розвитку залізничних перевезень з Румунією, Туреччиною та Болгарією сприятиме прокладання європейської колії за маршрутом

перевезень з боку УЗ. URL: <https://www.railinsider.com.ua/u-kompaniyi-arcelormittal-prokomentuvaly-obmezhenya-perevezen-z-boku-uz>

¹⁰ УЗ обмежить вивезення руди до Чехії. URL: <https://www.railinsider.com.ua/uz-obemezhyt-vyvezennya-rudy-do-chehiyi/>

¹¹ УЗ першочергово пропускатиме вагони з тривалим часом простою. URL: <https://www.railinsider.com.ua/uz-pershochergovo-propuskatyme-vagony-z-trivalym-chasom-prostoju>

¹² Залізнична логістика України: що змінила війна і до чого готуватися в піковий період сезону? : інтерв'ю з В. Ткачовим ; бесідувала Анна Танська / АПК ІНФОРМ. URL: <https://www.apk-inform.com/uk/exclusive/opinion/1526708>

¹³ Орел І. Це може бути катастрофа. Українські товари потрапили у воєнну пастку, через це світ боїться голоду. П'ять ідей як врятувати експорт. *Forbes.ua*. 2022. 05 черв. URL: <https://forbes.ua/inside/pyat-idey-zbilshennya-ukrainskogo-eksportu-na-yakomu-voni-etapi-03062022-6408>

¹⁴ В Україні планують відремонтувати залізничну лінію від Рахова до кордону з Румунією. URL: <https://www.railinsider.com.ua/uz-vidnovyt-koliyu-do-kordonu-z-rumuniyeyu/>

¹⁵ Олександр Кава: Перехід на євроколію доречно розпочати з ліній від кордону до Львова, Ужгорода та Чернівців. URL: <https://www.railinsider.com.ua/oleksandr-kava-perehid-na-yevrokoliyu-dorechno-rozpochaty-z-linij-vid-kordonu-do-lvova-uzhgoroda-ta-chernivciv>

Вадул – Сірет – Чернівці довжиною 42 км. Значні перспективи в забезпеченні безперешкодного залізничного сполучення з Польщею та країнами Балтії має продовження 1435 мм залізничної колії від м. Ковеля до м. Луцька, а також від станції Мостиська до м. Львова. Крім того, існує можливість відновлення та введення в експлуатацію ділянок «вузької» колії, що вже працюють, на Закарпатті та ділянки від Польщі через м. Ягодин. Це створюватиме додаткові можливості для розвитку залізнично-логістичної інфраструктури в цих місцевостях¹⁶. Треба зазначити, що урядовий План економічного відновлення України передбачає розвиток логістичних маршрутів у західному напрямку та збільшення їхньої пропускної здатності. Отже, зважаючи на роль залізничного транспорту в здійсненні вантажних перевезень на західному векторі, питання ефективного використання його потенціалу є першочерговим¹⁷.

Західні партнери України мають намір найближчим часом реалізувати низку інфраструктурних проєктів, які сприятимуть нарощуванню обсягів залізничних перевезень українських вантажів, а саме:

- у Польщі розпочалося відновлення ділянки залізничної колії Перемишль – Нижанковичі, що, за умови продовження українською стороною європейської колії на ділянці Нижанковичі – Хирів, надасть змогу відновити здійснення вантажних перевезень цим маршрутом – уперше з 1995 р.¹⁸. Поблизу польського м. Замосць у червні 2022 р. відкрито потужний контейнерний термінал, обладнаний залізничними коліями стандарту 1435 та 1520 мм, який здатен обробляти до 10 пар поїздів на добу¹⁹. Загалом потужність терміналу оцінюється в 15 тис. teu на рік, що створює можливість інтенсифікації перевезень контейнеризованих вантажів українського походження, насамперед зернових культур. Про можливість перевантаження українського аграрного експорту із залізниці на судна заявило керівництво порту Колобжег, яке планує наростити для цього свої потужності²⁰. Крім того, існує можливість продовження широкої колії із м. Славкува до м. Гданська, де розташовано найбільший морський порт у Польщі. Також розглядається проєкт прокладання широкої колії до литовського порту Клайпеда²¹;

¹⁶ Проєкт електрифікації вузької колії на Волині розроблятиме іноземна компанія. URL: <https://www.volynnews.com/news/all/proekt-elektryfikatsiyi-vuzkoyi-kolii-na-volyni-rozrobliatyme-inozemna-kompaniia/>

¹⁷ У Комітеті з питань економічного розвитку підтримують план економічного відновлення України. URL: <https://www.rada.gov.ua/news/razom/222325.html>

¹⁸ Поляки почали реконструкцію евроколії через Львівщину. Що з українською стороною. URL: https://tvoemisto.tv/news/u_polshchi_startuie_rekonstruktsiya_ievrokolii_z_peremyslhya_do_nyzhankovykh_shcho_z_ukrainskoyu_storonoyu_133035.html

¹⁹ У Польщі відкрили контейнерний термінал на лінії LHS. URL: <https://www.railinsider.com.ua/u-polshhi-vidkryly-kontejneryj-terminal-na-shyrokokolijnij-zaliznyczi-shho-jde-z-ukrayiny>

²⁰ Польський порт Колобжег пропонує себе для перевалки українського зерна. URL: <https://ua.sudohodstvo.org/polskyj-port-kolobzheg-proponuye-sebe-dlya-perevalky-ukrayinskogo-zerna/>

²¹ У Польщі можуть подовжити колію стандарту 1520 мм до порту Гданськ. URL: <https://infoindustria.com.ua/u-polshhi-mozhut-podovzhiti-koliiyu-standartu-1520-mm-do-portu-%D2%91dansk/>; Аграрії пропонують побудувати в

- *Молдова* розпочала масштабну реконструкцію залізничних шляхів на ділянці Тігіна-Басарабська – Джурджулешти, загальна довжина становить 233 км. Завершення реконструкції сприятиме нарощуванню обсягів перевезень українського експорту до країн ЄС²²;

- *Румунія* ремонтує ширококолієне залізничне полотно на ділянці Джурджулешти – Галац. Завдяки використанню цього маршруту Україна зможе безперешкодно здійснювати вантажообіг із румунським портом Галац без втрати часу на перевантаження або заміну колісних візків²³;

- *Хорватія* пропонує використовувати свої порти на Адріатичному узбережжі для здійснення перевезень українського зерна до країн Північної Африки²⁴;

- *Словаччина* планує створити залізничний транспортний коридор з України до річкового порту в м. Братиславі для здійснення перевезень зернових річкою Дунай²⁵.

У червні 2022 р. країни – учасниці логістичного об’єднання «Ініціатива трьох морів» (3SI) заявили про можливість залучення України до реалізації своїх інфраструктурних проєктів, що створюватиме додаткові можливості для вітчизняного залізничного транспорту²⁶. План Європейської Комісії «Лінії Солідарності» (Solidarity Lanes, раніше відомий як «Зелені Коридори»), серед іншого, містить пункти, що стосуються переведення окремих ділянок залізничної колії у прикордонних територіях Молдови та України на колію європейського стандарту. Фінансування цієї ініціативи передбачається за рахунок коштів Connecting Europe Facility, бюджет цього фонду на 2021–2027 рр. становить 25,8 млрд євро²⁷.

Модернізація, розвиток, будівництво та утримання залізничної інфраструктури потребують значних коштів. Навіть у довоєнні часи можливості щодо реалізації інвестиційних проєктів у цій сфері АТ «Укрзалізниця» були вкрай обмеженими.

Польщі 300 км ширококолієної залізниці. URL: https://cfts.org.ua/news/2022/06/03/agrari_proponuyut_pobuduvati_v_polschi_300_km_shirokokoliyno_zalznitsi_70477

²² Молдова розпочала ремонт залізничних колій від кордону України до Румунії. URL: <https://gmk.center/ua/news/moldova-nachala-remont-zh-d-putej-ot-granicy-ukrainy-do-rumynii/>

²³ Румунія відремонтує залізничні колії для перевезення вантажів з України. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2022/05/2/686518/>

²⁴ Хорватія пропонує Україні свої порти для транспортування зерна. URL: <https://glavcom.ua/country/incidents/horvatiya-proponuje-ukrajini-svoji-porti-dlya-transportuvannya-zerna-847967.html>

²⁵ Словаччина пропонує транспортувати українське зерно залізницею. URL: <https://urm.media/slovachchina-proponuye-transportuvati-ukrayinske-zerno-zalzniczeyu/>

²⁶ In the Riga Summit leaders of the 3SI member states highlight closer cooperation with Ukraine and appreciate the United States contribution to the 3SI Investment Fund. URL: <http://surl.li/cizvl>

²⁷ Speaking points press conference EU–Ukraine Solidarity Lanes. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/SPEECH_22_3036

Зокрема, за останні кілька років фактичне виконання власного річного плану капітальних інвестицій не перевищувало 70 %²⁸. Після катастрофічного скорочення вантажних перевезень, які є основним джерелом прибутку Укрзалізниці, остання зазнає збитків: щомісячний операційний розрив становить 2-3 млрд грн, ці втрати покриваються за рахунок державного бюджету²⁹. Через затримки з надходженням субвенцій Укрзалізниця вже неодноразово була вимушена затримувати виплату та індексацію заробітної плати працівникам³⁰. Крім того, Укрзалізниця оплачує вимушений простій своїм робітникам, які опинились на тимчасово окупованих територіях³¹. Рейтингове агентство «S&P Global Ratings», зважаючи на сумніви щодо здатності уряду України забезпечити фінансову підтримку, в червні 2022 р. знизило рейтинг АТ «Укрзалізниця» з позначки CCC+ до CCC, що значною мірою ускладнюватиме можливість залучення зовнішніх кредитних ресурсів³². За консервативними оцінками, відновлення залізничної інфраструктури, пошкодженої внаслідок російського широкомасштабного воєнного вторгнення, потребуватиме фінансування в розмірі понад 100 млрд грн.

Протягом певного часу АТ «Укрзалізниця» не буде в змозі самостійно реалізовувати негайні інвестиційні проекти у сфері розвитку залізничної інфраструктури у необхідному обсязі, що матиме значний гальмівний ефект на функціонування та розвиток національної економіки³³.

Довідково. Станом на 21 грудня 2021 р., без урахування заборгованості тимчасово окупованих територій, кредитний портфель АТ «Укрзалізниця» становив 32,4 млрд грн³⁴. Протягом 2021 р. кредиторам було вчасно сплачено 8,6 млрд грн. Погашення основних частин боргу, який переважно складається із запозичень, зроблених у 2010–2012 рр. для реалізації проектів, пов'язаних із проведенням Євро-2012, припадає на 2024 та 2025 рр. (відповідно 600 і 300 млн дол. США). Згідно з консолідованим фінансовим планом Укрзалізниці на 2022 р. упродовж цього року заплановано здійснити витрати за фінансовими борговими

²⁸ Олександр Камишін не виконав основні показники фінансового плану за 4-й квартал – ЦДЗТ. URL: <https://urm.media/oleksandr-kamishin-ne-vikonav-osnovni-pokazniki-finansovogo-planu-za-4-j-kvartal-czdzt/>

²⁹ Війна коштує «Укрзалізниці» до 3 млрд грн щомісяця. Як не зупинитись під російськими обстрілами, втративши більше половини доходів: велике інтерв'ю з Олександром Камишином. *Forbes.ua*. 2022. 10 черв. URL: <http://surl.li/cizue>

³⁰ УЗ знову затримує виплату авансу працівникам. URL: <https://www.railinsider.com.ua/uz-znovu-zatrymuje-vyplatu-avansu-pracivnykam/>; Профспілка залізничників нагадала УЗ про необхідність індексації зарплати. URL: <https://www.railinsider.com.ua/profspilka-zaliznychnykyiv-nagadala-uz-pro-neobhidnist-indeksacziyi-zarplaty/>

³¹ УЗ оплачує простої робітникам у разі наявності з ними зв'язку, – голова правління. URL: <https://www.railinsider.com.ua/uz-oplachuye-prostoyi-robotnykam-u-razi-nayavnosti-z-nymy-zvyazku-oleksandr-kamyshin/>

³² S&P lowers Ukrzaliznytsia rating to CCC. URL: <https://interfax.com/newsroom/top-stories/79833/>

³³ Перевезення й пов'язані послуги: Укрзалізниця підвищить тарифи на 70%. URL: <https://economics.segodnya.ua/ua/economics/transport/perevozka-i-svyazannye-uslugi-ukrzaliznytsya-povysit-tarify-na-70-1628069.html>

³⁴ «Укрзалізниця» за чотири роки планує погасити близько \$900 млн боргів. URL: <https://mintrans.news/zhd/ukrzaliznytsya-za-chotiri-roki-planue-pogasiti-blizko-900-mln-borgiv>

зобов'язаннями в обсязі 4 млрд грн³⁵.

Зважаючи на те, що війна, розпочата РФ проти України, може перейти у затяжну фазу, роль залізничного транспорту в забезпеченні функціонування національної економіки лише посилюватиметься, насамперед за рахунок зростання важливості транскордонної взаємодії на західному векторі. Важкий фінансовий стан АТ «Укрзалізниця» та вкрай обмежена здатність уряду здійснювати фінансування інвестиційних проєктів у сфері залізничної інфраструктури можуть обмежувати темпи економічного зростання в Україні.

Це зумовлює необхідність залучення зовнішніх джерел ресурсного забезпечення модернізаційних проєктів вітчизняної залізничної інфраструктури, а також поглиблення співпраці з європейськими партнерами щодо отримання можливостей використання українського рухомого складу на залізничних шляхах країн ЄС.

---

³⁵ Пояснювальна записка до проєкту консолідованого фінансового плану АТ «Українська залізниця» на 2022 рік. URL: <http://surl.li/cizvk>